نگاهی به برنامه های پتروشیمی در بیست و چهارمین نمایشگاه بین المللی نفت ، گاز ، پالایش و پتروشیمی

پتروشیمی تحریم ناپذیر است

مسجل- بیست‌وچهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی با دهم تا چهارم دهم اردیبهشت ماه در محل دائمی نمایشگاه بین المللی تهران با حضور شرکت‌های داخلی و خارجی برگزار شد و فارغ از حضور و مشارکت بسیاری از شرکت ها، حواشی و برنامه‌های جنبی در نمایشگاه رخ داد که بسیاری از آنها زمینه‌ساز تحولاتی در آینده است. در عین حال بسیاری از مدیران زیرمجموعه‌های صنعت نفت با حضور رسانه‌های داخلی و خارجی، گزارشی از اقدام‌های خودارائه داده و درباره برنامه‌های آینده خود هم صحبت کردند.

شرکت ملی صنایع پتروشیمی در روزهای نمایشگاه به جز دید و بازدیدهای نمایشگاهی و اعلام برنامه‌ها و گفت و گوی مدیران با رسانه‌ها یک نشست خبری را هم با حضور مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی و جمعی از مدیران آن و اصحاب رسانه برگزار کرد. در این نشست بهزاد محمدی امراطیری از صنعت پتروشیمی و برنامه‌های آینده آن مطرح و اعلام کرد که تا ۱۴۰۰ بیش از ۱۸ طرح پتروشیمی افتتاح می‌شوند و درآمد حاصل از فروش محصولات پتروشیمی با ۴۶ درصد افزایش ۲۵ میلیارد دلار می‌رسد.

وی با اشاره به درآمدزایی صنعت پتروشیمی برای کشور گفت: صنعت پتروشیمی بنگاه اقتصادی نیست؛ این صنعت امروز یک نظام اقتصادی بهشمار می‌رود و با توجه به نقش مهم آن در درآمدهای ارزی کشور، اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد. در یک نگاه کلان ما در صنعت پتروشیمی حدود ۲۵۳ میلیون تن خوراک را از پالایشگاه‌های نفت و گاز و پروژه‌های آن‌جال دریافت می‌کنیم که از این میزان خوراک حدود ۴۰ درصد گازی را دوسوم و یکسوم را نیز خوراک‌های مایع تشکیل می‌دهند. محمدی با بیان اینکه دوهاب عملیاتی در صنعت پتروشیمی وجود دارد، عنوان کرد دهاب نخست در منطقه ماهشهر وهاب دوم نیز در منطقه عسلویه قرار دارد و بخش سوم تولیدات ما از نیز مجتمع‌های دیگر تشکیل می‌دهد. همچنین در هاب عسلویه ۱۶ مجتمع تولیدی پتروشیمی وجود دارد و در هاب ماهشهر نیز ۲۰ مجتمع ایجاد شده است و در دیگر مناطق کشور نیز ۱۹ مجتمع تولیدی وجود دارد که در مجموع ۵۵ مجتمع را تشکیل داده است و ۲۵.۳ میلیون تن خوراک را نیز دریافت می‌کنند

وی ادامه داد: حجم کل محصولات تولیدی پتروشیمی ما حدود ۵۵ میلیون تن است که بخشی از این محصول به شکل داخلی مصرف می‌شود و بخش قابل فروش این محصولات ۳۱ میلیون تن محصول در سه حوزه پلیمری، شیمیایی و غیر شیمیایی است.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با اشاره به ۱۸ گروه محصول پلیمری، حدود ۳۰۰ گرید محصول پلیمری و ۴۴ تن محصول شیمیایی که در صنعت پتروشیمی تولید می‌شود، گفت: ۳۱ میلیون تن محصول پتروشیمی قابل فروش داریم که از این ۳۱ میلیون تن محصول پتروشیمی ۲۲.۵ میلیون تن آن را به مقاصد و کشورهای مختلف صادر و ۸.۵ میلیون تن آن را نیز در داخل کشور عرضه می‌کنیم که ۴۰ میلیون تن آن در بورس عرضه می‌شود.

محمدی به ارزآوری صنعت پتروشیمی اشاره و عنوان کرد: از فروش ۳۱ میلیون تن محصول پتروشیمی ۱۷.۱ میلیارد دلار درآمد کسب می‌کنیم که از این میزان ۱۲.۱ میلیارد دلار درآمد ارزی حاصل از صادرات بوده و ۵ میلیارد دلار نیز ارزش محصولاتی است که در داخل کشور و در بورس عرضه می‌شود.

وی به اشتغال‌زایی صنعت پتروشیمی اشاره کرد و افزود: اکنون در مجموعه‌ها و مجتمع‌ها و طرح‌های در حال اجرا ۶۷۱ هزار نیروی انسانی به‌صورت مستقیم مشغول فعالیت هستند و ۴۱ هزار نفر نیز در پروژه‌های ما فعالیت می‌کنند.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی یادآور شد که محصولات پتروشیمی ۳۰ مقصد صادراتی اعم از اروپا، آسیا و کشورهای مختلف دیگر دارد و چند صد مشتری نیز در نقاط مختلف دنیا و با تنوع محصولات دارد و همین موضوع این صنعت را تبدیل به صنعتی تاب‌آور کرده است.

محمدی با اشاره به قراردادی که در ایام نمایشگاه برای تولید کاتالیست متانول به امضا رسید از برنامه مفصل این مجموعه برای تولید انواع کاتالیست‌های مورد نیاز پتروشیمی، خبر داد و گفت: در سال ۹۸ کارخانه تولید کاتالیست بالی‌اتیلن سبک در لرستان به بهره‌برداری می‌رسد و ما در بخش تولید متانول در سال ۱۴۰۴، به ۱۲ برند تولید متانول خواهیم رسید.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی همچنین از توسعه این صنعت در کنار دریاها خبر داد و گفت: یکی از این حوزه‌ها توسعه صنعت پتروشیمی در نواحی ساحلی دریای خزر است که این موضوع نیز در حال بررسی است. همچنین مطالعاتی را برای تامین خوراک این واحدها با خط لوله سراسری گاز طبیعی و یا انتقال نفتا از مسیر خطوط پالایشگاهی در حال انجام داریم.

وی در پاسخ به این پرسش که گفته شده مرحله پس از تحریم نفت، تحریم صنعت پتروشیمی خواهد بود، برای این اتفاق چه پیش بینی‌هایی صورت گرفته است، گفت: از نظر ما پتروشیمی صنعتی تحریم‌پذیر نیست و تاب‌آوری بالایی دارد اما باید خودمان را برای هر اتفاق و شرایطی آماده کنیم.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی گفت: فروش محصولات پتروشیمی در مقابل فروش نفت، شرایط متفاوتی دارد و به عنوان نمونه همچون نفت مبادی مشخص صادراتی و نفتکش‌های عظیم قابل ردیابی ندارد. پتروشیمی حداقل ۳۵۰ نوع محصول با صدها خریدار به دهها مقصد صادراتی دارد و به همین دلیل انعطاف‌پذیری‌اش بالاست. به عبارتی صنعت پتروشیمی شرایط مختلفی در حمل زمینی و دریایی دارد و تنوع محصول و مشتری نمی‌گذارد این صنعت تحریم‌پذیر باشد. در عین حال با همکاری هلدینگ‌های صادراتی کارگروه تحریم را تشکیل داده‌ایم و از هفته آینده نشست‌های این کارگروه برگزار می‌شود.

وی ادامه داد: ما باید به دنبال انتقال فناوری باشیم و افزون بر دانش فنی تولید کاتالیست باید به دنبال دانش فنی فرایند خاص باشیم و شرکت ملی صنایع پتروشیمی نیز در طرح MTP به عنوان ریسک پذیر سرمایه‌گذاری حضور خواهد داشت، زیرا پلی پروپیلنی که از متانول تهیه می‌شود به عنوان خاورباز صنعت پتروشیمی در تولید اشتغال بسیار راهگشاست.

وی درباره انتخاب زمین طرح توسعه صنعت پتروشیمی در ماهشهر نیز گفت: هم‌اکنون ۶ گزینه زمین در منطقه ماهشهر وجود دارد و پس از بررسی به دو گزینه رسیدیم که تا پایان خرداد ماه جمع‌بندی و منطقه نهایی در طرح توسعه‌ای منطقه ویژه اقتصادی ماهشهر اعلام خواهد شد.

امضای نخستین قرارداد تأمین کاتالیست تولید متانول

اما در حاشیه بیست و چهارمین نمایشگاه بین المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی، نخستین قرارداد تأمین کاتالیست تولید متانول میان شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی و پتروشیمی سیلان نیز به امضا رسید. بر اساس نتایج تلاش‌های شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی برای ساخت کاتالیست بومی سنتز متانول و انجام تست‌های لازم و پایلوت، قرارداد تأمین این کاتالیست با شرکت صنایع پتروشیمی سیلان (از زیرمجموعه‌های شرکت فرآی سپهر) امضا شد.

علی پژوهان، مدیرعامل شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی در آیین امضای نخستین قرارداد تأمین کاتالیست تولید متانول با اعلام اینکه شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی حدود ۱۰ سال است که روی فرایند و کاتالیست متانول مطالعه و فعالیت دارد، گفت: با گذراندن مراحل مطالعاتی، آزمایشگاهی، پایلوت و دمو، موفق به کسب دانش فنی کاتالیست تولید متانول شدیم. در این راه حلقه فناوری آن را تکمیل و به اندازه قابل قبول محصول تولید کردیم.

او با اعلام اینکه این محصول تأیید دوشرکت بین‌المللی شناخته شده را دریافت کرده و کیفیت آن تضمین شده است، گفت: شرکت پتروشیمی سیلان این اعتماد را به شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی کرد و منجر به امضای این قرارداد شد. از سال ۱۴۰۴ به بعد، مصرف این کاتالیست به حدود ۱۲۰۰ تن در سال خواهد رسید و هر پلنت یک‌میلیون و ۶۰۰ هزار تنی بین ۲۸۰ تا ۳۰۰ تن کاتالیست مصرف می‌کند که ارزش اقتصادی این کاتالیست حدود ۵ میلیون دلار است.

وی همچنین ارزش این محصول را پنج میلیون دلار اعلام کرد و گفت تعهد این پروژه حدود ۳۰۰ تن برای این بیچ کاتالیست پیش بینی شده است که در مدت ۷ ماه باید تامین شود.

محمد زالی، مدیرعامل مجتمع پتروشیمی سیلان هم با اعلام اینکه این واحد برای یک میلیون و ۶۵۰ هزار تن محصول در سال پیش‌بینی شده و امسال به بهره‌برداری کامل می‌رسد، اظهار امیدواری کرد که این همکاری کمک بزرگی به اقتصاد مقاومتی و بومی‌سازی این کاتالیست مهم در کشور باشد.

وی با اشاره به بررسی‌های کارشناسی این کاتالیست، تصریح کرد: پس از آزمایش‌های دوباره اطمینان پیدا کردیم که این کاتالیست می‌تواند جایگزین مناسبی برای محصولات اروپایی باشد؛ خوشحال هستیم که با این همکاری زمینه تولید و معرفی این کاتالیست به بازار داخلی و خارجی فراهم می‌شود و می‌توانیم ضمن ایجاد اشتغال، از خروج ارز از کشور جلوگیری کنیم.

روزهای پررنگ پژوهشگاه صنعت نفت در نمایشگاه

پژوهشگاه صنعت نفت، به عنوان یکی از پرکارترین غرفه‌های زیرمجموعه صنعت نفت در بیست و چهارمین نمایشگاه نفت، در این چهار روز سه توافق نامه، پنج تفاهم نامه، دو موافقت نامه و شش قرارداد را به امضا رساند. یکی از این تفاهم نامه‌ها، تفاهم همکاری میان پژوهشگاه صنعت نفت و سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران بود.

جعفر توفیقی، رئیس پژوهشگاه صنعت نفت در حاشیه امضای این تفاهم‌نامه گفت: سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمانی بسیار ریشه‌دار و دارای نقشی برجسته در صنایع مختلف است. وی تصریح کرد: شرایط ایجاب می‌کند مراکز پژوهشی بیش از پیش توانمندی‌های خود را به اشتراک گذارند و خلأ حضور شرکت‌های بین‌المللی را در این شرایط پر کنند تا سرانجام بتوانیم برای صنعت عظیم نفت گام‌های موثری برداریم.

روز آمد کردن دانش فنی فرایند ایزومریزاسیون

یکی دیگر از این تفاهم نامه‌ها، تفاهم همکاری پژوهشگاه صنعت نفت و شرکت اکسیر نوین فرایند آسیا با هدف روزآمد کردن دانش فنی فرایند ایزومریزاسیون بود. جعفر توفیقی رئیس پژوهشگاه صنعت نفت و جلیل سبحانی رئیس هیات مدیره شرکت اکسیر نوین فرایند آسیا در جهت روزآمد کردن دانش فنی فرایند ایزومریزاسیون، همکاری در توسعه بازار و فروش دانش فنی فرایند، این تفاهم نامه را امضا کردند. همکاری برای توسعه سینتیک کاتالیست‌های ایزومریزاسیون موجود و ساخته شده توسط شرکت اکسیر نوین (پایه آلومینا و پایه زیولیت) و مدل سازی و بهینه‌سازی کارایی راکتور ایزومریزاسیون، از دیگر مفاد این تفاهم‌نامه است.

راه‌اندازی آزمایشگاه‌های مرجع نفت

توافقنامه همکاری‌های فنی، نظارتی، آموزشی، پژوهشی و اجرایی به‌منظور تجهیز، استقرار و راه‌اندازی آزمایشگاه‌های مرجع نفت، فرآورده‌های نفتی، گاز و میعانات در منطقه آزاد قشم، یکی دیگر از تفاهم نامه‌های مشترک با پژوهشگاه صنعت نفت موسسه آموزش عالی قشم و شرکت مشاوران آزمای نفت ایرانیان بود که در حاشیه نمایشگاه نفت امسال امضا شد. این توافقنامه سه‌جانبه، با هدف تقویت و تعمیق ارتباط موثر و فعال در راستای توسعه اشتغال در جزیره قشم به صورت مستقیم و غیر مستقیم و همکاری در تهیه و تدوین بسته‌های آزمایشگاهی، پژوهشی و آموزشی بر اساس استانداردهای ملی و بین‌المللی مرتبط با موضوع توافقنامه، امضا شده است. از دیگر اهداف این توافقنامه به حضور فعال در حوزه پژوهش و آزمایشگاهی و آموزشی در جزیره قشم و حوزه خلیج فارس می‌توان اشاره کرد.

مطالعات امکان‌سنجی پایلوت از دیاد برداشت

پژوهشگاه صنعت نفت، تفاهم نامه دیگری را هم با شرکت توسعه پترو ایران در زمینه مطالعه جامع میدان‌ها، فناوری‌های نوین در بهبود تولید چاه‌محور و مطالعات امکان‌سنجی پایلوت ازدیاد برداشت امضا کرد که بهبود برداشت چاه‌محور (ازدیاد برداشت زودبازده)، مطالعه جامع مخازن، ارائه طرح توسعه میدان‌ها و آماده‌سازی مطالعات امکان‌سنجی پایلوت ازدیاد برداشت، از مهم‌ترین اهداف این تفاهم‌نامه است.

تفاهم‌نامه همکاری با دانشگاه آزاد تبریز

پژوهشگاه صنعت نفت و دانشگاه آزاد تبریز برای همکاری‌های فناورانه تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند. جعفر توفیقی، رئیس پژوهشگاه صنعت نفت با اعلام اینکه دانشگاه آزاد تبریز در سال‌های گذشته از نظر کمی و کیفی توسعه زیادی داشته و گام‌های بلندی در مسیر همکاری با صنعت برداشته است، گفت: این دانشگاه در صدد است مرکز نوآوری داشته باشد و از این طریق ارتباطات خود را با بخش‌های صنعتی بیشتر کند، ضمن اینکه ما با دانشجویان ارشد و دکترای دیگر دانشگاه‌ها در حوزه صنعت همکاری خواهیم کرد و از به اشتراک گذاشتن رساله‌های آنها استقبال خواهیم کرد. عزیز جوانپور، رئیس دانشگاه تبریز نیز گفت: دانشگاه آزاد تبریز ۱۳۰ آزمایشگاه و کارگاه و پنج مرکز تحقیقاتی و ۵۰۰ نفر عضو هیات علمی دارد که می‌تواند در خدمت صنعت نفت باشند. امیدواریم کمکی برای صنعت باشیم و ارتباط خوبی بین صنعت و دانشگاه برقرار کنیم

> جعفر توفیقی: شرایط ایجاب می‌کند مراکز پژوهشی بیش از پیش توانمندی‌های خود را به اشتراک گذارند و خلأ حضور شرکت‌های بین‌المللی را در این شرایط پر کنند تا سرانجام بتوانیم برای صنعت عظیم نفت گام‌های موثری برداریم

رونمایی از ۵ دستاورد فناورانه پژوهشگاه نفت

در کنار برنامه‌ها و تفاهم نامه‌های مشترک از پنج دستاورد فناورانه پژوهشگاه صنعت نفت نیز در حاشیه بیست‌وچهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی برای رسانه‌ها و اطلاع عموم رونمایی شد. فناوری‌های طراحی و توسعه سامانه MICRO CHP، تجاری‌سازی سنسورهای گازی، آب، خاک، روغن کمپرسور هوا SSR Ultra Coolant، کاتالیست واحد RCD پالایشگاه اراک و سیلیس کروی توخالی پنج دستاورد جدید پژوهشگاه صنعت نفت هستند که رونمایی شدند. جعفر توفیقی، رئیس پژوهشگاه صنعت نفت در این مراسم با اشاره به اینکه نیاز داریم صنعت و اقتصاد کشور به سمت اقتصاد و صنعت دانش‌بنیان حرکت کند، اظهار کرد: تجربه جهانی نشان می‌دهد که ارزش افزوده بیشتر مرهون توجه هرچه بیشتر به دانش و مراکز دانشی و پژوهشی است. وی با بیان اینکه محدودیت‌های بین‌المللی اعمال شده برای کشور، فرصت بسیار خوبی برای استفاده از توانمندی‌های داخلی است، افزود: پژوهشگاه صنعت نفت تنها به نیازهای جاری صنعت نفت نگاه نمی‌کند، بلکه به دنبال کسب فناوری‌های نو برای توسعه و پیشبرد هرچه بهتر و بیشتر صنعت نفت در آینده است. ابراهیم طالقانی، سرپرست مدیریت پژوهش و فناوری شرکت ملی نفت ایران نیز در این مراسم با اشاره به اهمیت تولید با تکیه بر پایه دانش داخلی، افزود: تولید براساس دانش داخلی سبب افزایش اشتغال‌زایی، شرکت‌های دانش‌بنیان و استارتاپ‌ها می‌شود. وی با بیان اینکه تجاری‌سازی حسگرهای گازی، آب، خاک سبب کاهش واردات و خوداتکایی در کشور می‌شود، اظهار کرد: این حسگرها در شرکت نفت فلات قاره و شرکت پایانه‌های نفتی ایران در جزیره خارک به‌صورت پایلوت استفاده شده است.